

**КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ»**

7 ЛИСТОПАДА 2018 РІК

Кременець – 2018

УДК 378:0056
ББК 74.58 + 88

Матеріали I всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції **«Підвищення якості освіти: стан, проблеми, перспективи»** [текст] за заг. редакцією Т. В. Бешок. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2018. 256 с.

Опубліковано тези доповідей вчених, науково-педагогічних працівників, аспірантів, магістрантів, студентів Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Рівненського інституту Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несуть автори. Матеріали публікуються в авторській редакції.

© ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка
©Автори статей

7. КОМП'ЮТЕРНО-ОРІЄНТОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

<u>Голева Марія Сергіївна, Кубицький Сергій Олегович</u> PR-КОМУНІКАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ ВНЗ.....	194
<u>Кардаш Ольга Миколаївна</u> РОЗВИТОК ПСИХІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ВПЛИВОМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	197
<u>Литвин Андрій Вікторович, Литвин Віталій Андрійович</u> ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНИХ РЕСУРСІВ.....	201
<u>Ярмусь Олена Дмитрівна</u> ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	203

8. ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: СИСТЕМА НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ, ПІДГОТОВКА І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ КАДРІВ

<u>Абрамян Олександр Вагаршакович, Коваль Юрій Веніамінович, Дубінченко Юрій Миколайович</u> ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ КУРСАНТА.....	208
<u>Безносок Олександр Олексійович</u> МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД МОНИТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ.....	213
<u>Вахула Тетяна Володимирівна</u> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО.....	222
<u>Вахула Тетяна Володимирівна, Онищук Ірина Анатоліївна</u> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	224
<u>Касянчук Оксана Вікторівна</u> ЧИННИКИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ САМОВИРАЖЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	226
<u>Костюк Антоніна Миколаївна</u> ТЕХНОЛОГІЯ ТА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	230
<u>Лещук Галина Василівна</u> ДО ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....	235
<u>Федюк Галина Зіновіївна</u> КОНЦЕПЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ У НАУКОВІЙ СПАДЩИНІ АКАДЕМІКА І. ЗЯЗЮНА.....	238
<u>Хмельовська Марина Миколаївна, Журавська Ніна Станіславівна</u> НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	240
<u>Яловський Павло Миколайович</u> ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: БАЯННО-АКОРДЕОННИЙ АСПЕКТ.....	243

9. РОЗВИТОК ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА

<u>Мартинюк Віктор Семенович</u> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ.....	248
<u>Мартинюк Людмила Віталіївна</u> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	252

5. Діти і соціум: Особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: монографія / А. М. Богуш, Л. О. Варяниця, Н. В. Гавриш та ін.; за заг. ред. Н. В. Гавриш. – Луганськ: Альма-матер. – 2006. – 368 с.
6. Здоров'я дитини і комп'ютер [Електронний ресурс] – Режим доступу: URL: <http://nus.in.ua/lifestyle/zdorovya/1204-zdorovya-ditini-i-kompyuter.html>. – Назва з екрана.
7. Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти: методичний посібник / за ред. Г. В. Киричук, О. М. Куклик, Н. М. Шоповал. – Тернопіль: Мандрівець. – 2016. – 272 с.
8. Семчук С. І Використання комп'ютерних технологій у навчально-виховному процесі дошкільної установи / С. І. Семчук // Міжвузівський збірник «Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво», Луцьк. – 2011. – № 5 – С. 37 – 43.

Литвин Андрій, завідувач кафедри практичної психології та педагогіки, доктор педагогічних наук, професор (*Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*), **Литвин Віталій Андрійович**, викладач кафедри архітектурного проектування, кандидат педагогічних наук (*Національний університет «Львівська політехніка»*)

ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ

Електронні освітні ресурси (ЕОР) становлять великий клас засобів, які відносять до інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) освітнього призначення. Сучасні ЕОР створюють мультисенсорне навчальне оточення, яке дає змогу забезпечити ефективну індивідуалізацію навчання. Індивідуальна діалогова педагогічна взаємодія, орієнтована на індивідуальний домінуючий канал сприйняття кожного учня за допомогою відео-, графічних, текстових і мовно-музичних вставок, максимально скорочує час сприйняття навчального матеріалу і, порівняно з традиційними методами, підсилює освітній інформаційний вплив [3, с. 189]. Нині ЕОР забезпечують підтримку навчального процесу нарівні з традиційними навчально-методичними засобами. Однак, у порівнянні з традиційними засобами вони забезпечують нові можливості, а багато функції реалізують з більш високою якістю.

ЕОР є базою для розвитку такої технології навчання як дистанційна освіта, оскільки дають змогу «віддаленим» користувачам отримувати інформацію, виконувати практичні та лабораторні заняття, проходити тестування і складати іспити, не залишаючи місця свого перебування. Для організації такого навчання використовуються всі можливості Інтернету, зокрема відео- та аудіоконференції. Безперечно, дистанційне навчання має великі дидактичні можливості як для системи вищої освіти, так і для системи підвищення кваліфікації.

Зазначимо, що аналіз практики впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у професійній освіті свідчить про суперечності між системним характером навчально-виховного процесу і розрізненими, методологічно, дидактично та методично необґрунтованими спробами розроблення та використання ЕОР у підготовці фахівців.

Наголошуючи на зростанні ролі ІКТ в освіті слід виділити переваги комп'ютерно орієнтованих засобів навчання в порівнянні з традиційними:

- навчання користувача функціональними можливостями комп'ютера;
- можливість зосередження в одному місці матеріалів різного характеру і легко переміщатися між навчальними матеріалами за допомогою гіпертекстових посилань;
- можливість створення матеріалів у зручній для сприйняття формі (таблиці, графіки, анімація) та простота маніпулювання даними (роздрук, копіювання, розмноження);
- відносна дешевизна створення електронних підручників, навчальних матеріалів, простота їх корегування, оновлення й удосконалення;
- можливість тиражування і забезпечення доступності навчальних матеріалів;
- реалізація самоконтролю й оперативного отримання консультацій для учнів;

- перехід на прогресивні методики навчання (зменшення витрат часу на читання лекцій) – студенти готуються самостійно, а спілкуючись із викладачем обговорюють лише незрозумілі, складні для сприйняття матеріали;

- зменшення витрат на викладання.

Недоліки комп'ютерно орієнтованих засобів навчання:

- матеріальні витрати на комп'ютерну техніку та відповідне програмне забезпечення, їх оновлення та підтримку для роботи з ЕОР;

- необхідність володіти навичками роботи з ІКТ;

- складність сприйняття великих обсягів текстового матеріалу з екрана дисплея;

- недостатня інтерактивність ЕОР (істотно більша в порівнянні з книгою, але менша, ніж у навчанні з викладачем);

- утрудненість реалізації безпосереднього, регулярного контролю за виконанням навчального плану [2].

Недоліки ЕОР мають об'єктивний характер. Часто до них додаються вади, викликані недосконалістю проектування засобів, а також концептуальними і методичними помилками, допущеними їх розробниками. У результаті суб'єкти навчання – користувачі відчують розчарування та роблять висновок про неефективність і безперспективність всього класу таких засобів. Це свідчить про доцільності використання ЕОР у комплексі з традиційними навчально-методичними засобами. Їх упровадження не заперечує використання некомп'ютерних посібників. Пріоритетність ЕОР полягає в тому, що з розвитком відповідних технологій саме вони становитимуть ядро навчально-методичного забезпечення.

Електронні освітні ресурси можна розділити на системи, орієнтовані на роботу в глобальній обчислювальній мережі, та системи, призначені для роботи на локальному персональному комп'ютері користувача. Системи, орієнтовані на локальну роботу, мають низку переваг, що визначає специфіку роботи з ними:

- можливість використання повноцінних відео- і аудіоматеріалів (тобто мультимедійної інформації значних обсягів);

- базування на мовах високого рівня, що уможливорює більш ефективне використання ресурсів системи, інтегрування з уже встановленими програмними системами тощо;

- можливість створення алгоритмів перевірки знань, що вимагають значних обчислень і великого числа звернень до баз даних.

Локальний варіант роботи з ЕОР зумовлює також і певні обмеження, які виражаються в таких недоліках:

- поширення переважно на CD, що заперечує можливість будь-якого коректування або зміни баз даних з метою актуалізації продукту;

- ізолюваність ресурсів програми;

- вузька спрямованість систем комп'ютерно орієнтованого навчання.

ЕОР, призначені для роботи в глобальній мережі мають такі переваги:

- оновлюваність;

- можливість створення широкої мережі різних курсів і посилань на навчальні матеріали,

- придатність для організації дистанційної технології навчання і контролю за засвоєнням знань і вмінь;

- можливість зв'язку між студентами і викладачем (створення конференції, відповідей на найбільш актуальні питання тощо);

- постачання студентам необхідними навчальними матеріалами через поштові скриньки.

Недоліки мережевих навчальних програм продиктовані головним чином технічними обмеженнями:

- необхідність швидкодійного доступу до ресурсів Інтернету;

- складності в передачі великих обсягів інформації (зокрема, високоякісної мультимедійної);

- потреба залучення висококваліфікованих фахівців для підтримки й актуалізації програмної системи і даних [2].

Для якісного здійснення освітнього процесу, на думку науковців, необхідні електронні навчально-методичні комплекси ЕОР, структура яких містить: електронний навчальний посібник; комп'ютерний практикум; систему тестування; мережеву веб-версію курсу тощо [1, с. 195].

Підсумовуючи, зазначимо, що *ЕОР* є основним засобом дистанційного та змішаного навчання, на ефективності яких наполягають науковці та практики. У зв'язку з цим наявність якісних ЕОР прискорюватиме розроблення та впровадження інноваційних технологій у професійній освіті, що є одним із пріоритетних шляхів підвищення результативності навчання та якості підготовки майбутніх фахівців. Важлива роль електронних освітніх ресурсів у сучасному процесі навчання, виховання та професійної підготовки (особливо вищої школи) вимагає більш докладного вивчення їх сутності, видів, висунутих до них вимог, засобів їх розроблення та перспективних напрямів упровадження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гуревич Р., Жиліна Л., Кадемія М. Навчально-методичний комплекс на основі інформаційних телекомунікаційних технологій. *Неперервна професійна освіта : теорія і практика*. 2004. Вип. 3. С. 195–206.

2. Достоинства и недостатки компьютерных обучающих программ в сетевом и локальном вариантах. Обучающие компьютерные программы. URL: <https://sites.google.com/site/obuchkomprog/home/informacionnye-razdely/> (дата звернення: 15.10.2018).

3. Литвин А. Психолого-педагогічні проблеми створення електронних освітніх ресурсів. *Сучасні технології навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Львів, 9–10 жовтня 2013 р. Львів : СПОЛОМ, 2013. С. 188–190.

УДК 37.034

Ярмусь Олена магістрант

(Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка)

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті висвітлюються методологічні підходи щодо впливу комп'ютерно орієнтованих засобів навчання на готовність дитини до школи. В процесі експериментального дослідження була визначена залежність результатів формування психічних якостей учнів молодших класів від якості дидактично орієнтованих засобів ІКТ, методики їх використання та ступеня майстерності учителів.

Ключові слова: комп'ютерно орієнтовані засоби навчання, інформаційні технології, інтегроване розвивальне предметно-ігрове середовище.

Постановка проблеми. Як відомо, у період, коли йде пошук застосування інформаційних технологій у всіх ланках освіти, актуальним і своєчасним є дослідження впливу комп'ютерно орієнтованих засобів навчання на результати навчально-виховного процесу в дошкільних закладах. Не викликає сумніву, що великий вплив на розвиток особистості, її інтелектуальну, емоційну сферу і фізичне здоров'я має предметно-ігрове середовище, в якому знаходиться дитина і ті умови й засоби діяльності, якими вона користується. В сучасних умовах важливим елементом предметно-ігрового середовища, яке розвиває, стають нові інформаційні технології, в основі яких лежить використання комп'ютерної техніки.

У зв'язку з цим, особлива увага приділяється створенню інтегрованого розвивального предметно-ігрового середовища, де комп'ютер як засіб найбільш природно поєднується з

